

Høringsinnspill på skoletilbud- og struktur i vgo Innlandet.

Dette høringsinnspillet kommer fra lokallagsstyret i Utdanningsforbundet i Stange, hvor medlemmene på Jønsberg videregående skole hører hjemme. Det er utarbeidet i samarbeid med klubben i UDF på Jønsberg.

Vi anerkjenner behovet for å ta ned antall skoleplasser i videregående tilbudet i Innlandet. Men vi mener at det ikke bør skje ved å legge ned en av skolene som har stor søkning og høy gjennomføringsgrad i Innlandet.

Sett i et framtid- og miljørettet perspektiv er tilbudet og måten Jønsberg driftes på viktig for Innlandet og Norge i tråd med at regjeringen vil at vi skal øke matberedskapen i landet vårt. Området rundt Jønsberg har dessuten befolkningsvekst, ikke nedgang.

Jønsberg vgo har høy gjennomføringsprosent. De har god søkning, og er en av mange skoler som har god oppfyllingsgrad. Det er overvekt av elever fra regionen vår, og de som kommer utenfra er motiverte elever som blir godt ivaretatt på skolen ved at de bla får bo på internatet og får servert mat hver dag.

Jønsberg har en godt etablert avdeling for spesialundervisning, både på naturbruk og TIF, med gården som læringsarena. Flere av de som går der er elever som ikke har klart å være på skolen i ungdomsskole-tida si. Mange av elevene klarer nå, med den tilrettelegginga de får på Jønsberg, å fullføre en fagutdanning, og komme seg ut i vanlig jobb. Når flere elever som står i fare for å droppe helt ut og bli en del av utenforskapet, har klart dette, har Jønsberg spart samfunnet for store utgifter. Dette mener vi bør veie tungt når det vurderes om Jønsberg har livets rett.

Mange av de som går på Jønsberg går der fordi de ikke har lyst/motivasjon/mulighet til å kunne gjennomføre en annen studieretning. Mange skal dessuten ta over gårdsbruk etter hvert. For mange av disse elevene vil det være uaktuelt å reise ut av regionen for å gå på lignende skoler, og særlig om de må bo på hybel. De vil da antageligvis heller velge et studieløp de ikke er motivert for som de da vil stå i fare for å ikke fullføre.

Utdanningsforbundet i Stange er bekymret for at tilbudet for våre ungdommer i regionen vil bli dårligere, og at utenforskapet vil øke i vår region om Jønsberg og det unike tilbudet de har forsvinner. I Stange kommune er allerede tallet for ungt utenforskap høyere enn i landet ellers.

Et av tilbudene på Jønsberg er påbygg, slik at man kan få studiekompetanse selv om man har valgt en annen linje enn studiespesialisering. Her kan man kanskje se for seg et samarbeid mellom Jønsberg og Stange vgo, slik at noe midler kan frigjøres, og studiespesialiseringsskinner på Stange vgo kan fylles opp?

Regjeringen vil at Norge skal øke matberedskapen i landet. Jønsberg er en naturbruksskole som ligger midt i et av de beste jordbruksområdene med lenger vekstsesong enn i store deler av Innlandet ellers. På Jønsberg får elevene en bærekraftig og fremtidsrettet utdanning. Elevene lærer å ta bærekraftige valg gjennom god undervisning i naturbruk. Elevene har stor grad av medvirkning i sitt utdanningsløp på Jønsberg.

Her har elevene som skal bli våre framtidige forvaltere av norsk landbruk og skogbruk tilgang på og mulighet til å lære, erfare og praktisere det yrket de skal inn i. På ettermiddag og kveld kan elevene få delta i arbeid på de omkringliggende gårdene. Enten som ekstrahjelp, eller

som avløser. Flertallet av de som går på Jønsberg kommer fra Hamarregionen. Det er disse elevene som skal bli våre fremtidige bønder og avløser.

Jønsberg har egen skog hvor elevene kan lære seg å planlegge og drifte skogen og drive et skogbruk som har en bærekraftig profil.

Dette er en fremtidsrettet skole som tar i bruk nye og moderne systemer og arbeidsmetoder i sin undervisning og drift av skolen. Skolen er pusset opp og rustet opp for mange millioner kroner de siste årene. Da er det ganske uforståelig at man tenker på å legge ned. Skolen underviser både i økologisk jordbruk (nesten 1000 mål) og konvensjonelt jordbruk. De produserer økologisk elitemelk, og har gjort det i 10 år.

Ved å legge ned Jønsberg mister man et mangfoldig tilbud på dyrebasert utdanning både i Hamarregionen og i Solørregionen.

Blant investeringene som er gjort, er en opprustning av internatet som ble gjort i 2018. Her har elevene som kommer utenfra regionen mulighet til å bo hjemmefra i trygge omgivelser med tilbud om god, næringsrik mat flere ganger om dagen og god oppfølging av skolens personale. Dette er et bedre alternativ enn å måtte reise av gårde for å bo på en hybel for seg selv med alt ansvar for mat og å komme seg opp og på skolen på egenhånd. Her vil det bli en helt annen oppfølging.

Utdanningsforbundet i Stange mener at Jønsberg tilbyr «full pakke». De tilbyr utdanning innen landbruk med dyrehold, skogbruk, landbruksmaskiner, gartneri og påbygg. Jønsberg ligger i et område som har stor nytte av elevene som går på Jønsberg i det daglige arbeidet på gårdene, i våronn, høstønn, og som avløser. Vi mener også at tilbudet og kvaliteten ikke vil bli den samme om Jønsberg legges ned, og skoletilbudet som blir gitt her splittes opp og fordeles på andre skolesteder. Man vil miste helheten som Jønsberg tilbyr.

I tillegg kommer samarbeidet Jønsberg har med mange bedrifter i regionen. For disse bedriftene er Jønsberg en viktig aktør. Skolen har Hamarregionens eneste tilbud av VG2 arbeidsmaskiner. Det vil koste mye å investere i nybygg for dette faget ved andre skoler. Jønsberg har Innlandets eneste tilbud av 2+2 løp i gartnerutdanning med eget gartneri. Drivhuset ble etablert i 2022.

Jønsberg er studiested for fagskoletilbudet «Dyreassisterte aktiviteter» som tilbys av Fagskolen Innlandet. Studiet starter opp høsten 2024, og har i år 24 søkere. Dette regnes som svært bra. Studiet bruker Jønsberg sine læringsarenaer som f.eks husdyravdelingene og arenaer for hund og hest. Tre av Jønsberg sine lærere underviser på studietilbudet som går over to år. Studiet har en egen teamleder som organiserer og underviser på studiet, denne er ansatt av Fagskolen Innlandet. På studiet lærer studentene om samspillet mellom dyr og mennesker som en vesentlig del av et velferdstilbud. Dyreassisterte aktiviteter handler om forebyggende folkehelsearbeid der du kan skape en arena for mestring og mening som kan gi økt livskvalitet og gode opplevelser i hverdagen.

Første-års studenter fra Blæstad har bedriftsbesøk på gården og får informasjon om drift av plante- og husdyrproduksjonene. Dette samarbeidet ses det på for å videreutvikle. VG3 elevene fra Jønsberg besøker Blæstad for å få informasjon om studietilbud, samt landbruketstjenestene som er lokalisert der.

Jønsberg er 4H gård og samarbeider med lokallagene og 4H på nasjonalt plan. I vår feiret de 20 års jubileum med ulike aktiviteter for medlemmer av 4H lokallagene. De har avtale med

Ringsaker kommune der de tar imot barnehager og grunnskoleelever for å gi dem et pedagogisk tilbud på gården. De lærer om dyra og hvor maten kommer fra. Dette kombinerer de også med skolehagen og veksthuset. I tillegg kommer det også barnehager og grunnskolebarn fra Hamar og Stange som betaler for dette tilbudet. Dette er et verdifullt tilbud som vil forsvinne om Jønsberg blir lagt ned.

På Jønsberg har elevene mulighet til å velge hest eller hund som fordypningsfag. Skolen har som eneste skole i Innlandet tilbud om fordypningsfag i hundekjøring. Elevene får lære alt som har med hundekjøring og behandling av hunder å gjøre. Skolen har flere hunder som studentene får følge og ha ansvar for. Vi vil peke spesielt på hva den daglige kontakten og nærheten til hundene gjør med elevens utvikling og trivsel. De er også en berikelse for hundekjøringsmiljøet lokalt ved at de kan være med-arrangører av hundeløp, og kan for eksempel delta i gjennomføring av hundekjøringsleir for barn.

Videre kan det også nevnes at Jønsberg videregående skole er medlem av Naturbruksskolenes forening og søker hvert år om mobilitetsstipend herfra. Elevstipendet dekker et praksisopphold i et EU-/EØS-land.

Dette er en unik mulighet til å lære om arbeidspraksiser og kulturer i et annet europeisk land. Tilbudet er for elever på naturbruk Vg2. Under oppholdet bor elevene hos en vertsfamilie. De kommuniserer på engelsk, utfører arbeidsoppgaver og lærer å bli mer selvstendig. Per i dag har de praksisplasser i Frankrike (landbruk), Nederland (landbruk) og Island (hest, hund og sau).

Vi kan ikke se at det er godt nok utredet hvilke økonomiske, praktiske og menneskelige konsekvenser det får å legge ned Jønsberg.

Med bakgrunn i alle punktene over mener vi at Jønsberg videregående skole har livets rett, og at det vil få store ringvirkninger om den blir lagt ned, eller om tilbudene splittes opp og flyttes til andre lokasjoner.

For styret i lokallaget i UDF Stange,

lokallagsleder Sigrun Fallet